

Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 – Chodov
T: 951 421 242
F: 951 421 241
ID DS: dkkdkdj
aopkcr@nature.cz
www.nature.cz

XXX
ředitel společnosti
Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s.
Čechova 1300/23
690 02 Břeclav
DS: gnugxza

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ 04105/SOPK/24 VYŘIZUJE Šmídová, Dort

PRAHA 16. 2. 2024

Vyjádření k poplašné zprávě o nebezpečí těžké újmy na zdraví v důsledku přerušení dodávek pitné vody způsobené oznámením záměru vyhlášení a vyhlášením CHKO Soutok

Vážený pane řediteli,

z médií a od představitelů Obce Lednice a Města Břeclav jsme zachytili obavy z možného omezení zdrojů pitné vody ležících na území vyhlášené CHKO Soutok. Zdrojem obav je zřejmě obsah návrhu trestního oznámení ve věci údajného obecného ohrožení, které by mělo být způsobeno zařazením strategicky významné vodohospodářské infrastruktury (vodní zdroje Zaječí, Lednice a Břeclav - Kančí obora) do území vyhlášené chráněné krajinné oblasti Soutok. Autor tohoto textu (dále jen „autor“) nám není znám, ale protože se v něm obsažené obavy šíří, považuji za vhodné Vám zaslat včas relevantní informace, i když vlastní oznámení zřejmě nebylo učiněno.

- 1. Autor poukazuje na skutečnost, že dle základních ochranných podmínek CHKO jsou vybrané činnosti (např. realizace nových staveb, změny druhu pozemků v I. zóně, hospodaření na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, nevratné poškozování půdního povrchu, používání biocidů, změny vodního režimu či provádění terénních úprav značného rozsahu) na celém území CHKO zakázány. Tato omezení, a to především zákaz umísťovat a povolovat nové stavby, údajně dle oznamovatele výrazným způsobem ohrozí využívání zdrojů pitné vody a rozvoj strategicky významných vodních zdrojů Zaječí, Lednice a Břeclav - Kančí obora (např. realizaci projektu výtlačného vodovodního řadu z ÚV Břeclav Kančí, zajišťujícího dopravu pitné vody ve směru na vodojem Velké Pavlovice, navrženého do I. zóny CHKO podél odlehčovacího ramene řeky Dyje).*

V základních ochranných podmínkách CHKO dle ust. § 26 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen zákon) jsou výše uvedené činnosti skutečně vázány na výjimku, a to pro činnosti a záměry realizované ve veřejném zájmu, či pro činnosti, které významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany daného zvláště chráněného území (srov. ust. § 43 odst. 1 zákona). Je zřejmé - a praxe v ostatních chráněných krajinných oblastech po celé České republice je toho důkazem - že záměry související se zásobováním obcí a obyvatelstva pitnou či užitkovou vodou, jsou příslušnými orgány ochrany přírody standardně posuzovány jako činnosti, jejichž realizace je neoddiskutovatelně ve veřejném zájmu. Ostatně tento veřejný zájem je deklarován i v ust. § 1 zák. č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích.

Není tedy pravdou, že využívání a rozvoj jmenovaných vodohospodářských staveb jsou zařazením do CHKO ohroženy či dokonce znemožněny.

- 2. Autor dále namítá, že klíčová vodohospodářská infrastruktura je umístěna do zón CHKO a obklopena ještě přísnější zónací CHKO, což v případě havárie nebo jiné nečekané události bude mít za následek podstatné ztížení přístupu a oprav této vodohospodářské*

infrastruktury a následné ohrožení zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Rovněž bližší ochranné podmínky váží některé činnosti na souhlas CHKO, což údajně povede k prodlení s potřebnými opravami a údržbou vodohospodářské infrastruktury. V důsledku takto ztížené správy (a oprav) majetku zařazeného v CHKO, jak dovozuje žadatel, může docházet k přerušení dodávek pitné vody a vzniku nebezpečí těžké újmy na zdraví.

Pro běžnou údržbu vodohospodářské infrastruktury nepředstavuje CHKO žádné ztížení v porovnání s územím mimo CHKO. V případě rozsáhlé rekonstrukce vyžadující stavební povolení bude postupováno obdobně jako v případě umísťování nových staveb, protože i oprava vodohospodářské infrastruktury je veřejným zájmem. Ani na odstraňování havárií nemá existence CHKO vliv. Havárie vodního díla je incidentem, který může mít dle míry své závažnosti a akutnosti dopad na plynulost zásobování obyvatelstva pitnou vodou, potažmo na veřejné zdraví, životní prostředí a majetek. Havarijní situace vyžadují okamžitou reakci a rychlé řešení, tak aby se předešlo dalším hrozcím škodám na zdraví osob, majetku a životním prostředí.

Výše uvedené si lze snadno ověřit v existujících CHKO. Ve všech se nachází využívané zdroje pitné vody a to vč. zdrojů pro státiškové městské aglomerace a zdrojů lázeňských vod. Například jedním z důvodů vyhlášení CHKO Slavkovský les bylo zajištění účinné ochrany jádrové oblasti minerálních pramenů západočeského lázeňského trojúhelníku.

Je tedy nepravdivé tvrzením autora, že zahrnutí vodohospodářských staveb vč. zdrojů pitné vody do chráněné krajinné oblasti Soutok ztíží správu a údržbu těchto staveb, v důsledku čehož může docházet k přerušení dodávek pitné vody a závažným důsledkům v ochraně veřejného zdraví. Toto tvrzení má charakter poplašné zprávy.

3. *Od doby zveřejnění záměru na vyhlášení části přírody za zvláště chráněné území až do vyhlášení zvláště chráněného území, nejdéle však po dobu dvou let, se musí každý zdržet všech zásahů, které by negativně měnily či poškozovaly dochovaný stav přírody území navrhovaného ke zvláštní ochraně. To opět dle autora může vést ke ztížení správy vodohospodářské infrastruktury.*

Uplatnění této tzv. předběžné ochrany upravené v ust. § 40 odst. 5 v žádném případě neznamená, že by v ochranném období nebylo možné realizovat potřebné opravy a údržbu vodohospodářské infrastruktury, natož odstraňovat havarijní stavy.

Předběžná ochrana v případě CHKO Soutok neznamená jakékoliv zpřísnění podmínek či režimu oproti stávajícímu stavu, kdy se předmětné vodohospodářské stavby a zařízení nachází ve významných krajinných prvcích a v evropsky významné lokalitě, kde již před uplatněním předběžné ochrany platil ochranný režim podle ustanovení § 4 a § 45c odst. 2 zákona, chránící území před poškozováním a ničením.

Tvrzení autora o ztížení správy vodohospodářské infrastruktury vlivem tzv. předběžné ochrany po zveřejnění záměru na vyhlášení CHKO Soutok tedy není správné.

4. *Oznamovatel namítá, že při vymezení území CHKO a jeho zón nebyly zohledněny hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry, a to s ohledem na výše uvedenou provozuschopnost vodohospodářské struktury, zajišťující zásobování 79.000 obyvatel pitnou vodou, včetně subjektů podnikatelské sféry, což oznamovatel hodnotí jako veřejný záměr výrazně převažující nad veřejným zájmem ochrany přírody.*

Hlavním cílem záměru na vyhlášení CHKO Soutok je zajištění potřebné ochrany a péče o přírodní a krajinné hodnoty, unikátní v národním i mezinárodním měřítku (území, které vyniká vysokým zastoupením přírodních hodnot s výskytem značného počtu zvláště chráněných a vzácných druhů rostlin a živočichů a současně se jedná o EVL - Niva Dyje a Soutok-Podluží a Ptačí oblasti Soutok-Tvrdonicko).

Jednoznačně synergickým efektem je ochrana zdrojů pitné vody. Aktuálnímu zákonnému procesu vyhlášení CHKO, kdy mj. probíhá rozhodování o podaných námitkách, předcházely v případě CHKO Soutok tzv. proces projednávání, v němž byly obce a další partneři v území

seznamování se záměrem na vyhlášení vč. vymezení hranic CHKO Soutok. Při přípravě záměru byly na některých obcích zmíněny i zdroje pitné vody, ale vždy to bylo ve smyslu zajištění jejich vyšší ochrany a zvolení vhodné zonace zohledňující zájem (možnost kompenzace) zemědělských subjektů hospodařících v jejich ochranných pásmech. Obavy z nemožnosti údržby, opravy či budování nových zdrojů se neobjevily, jinak by výše uvedené vysvětlení bylo učiněno hned.

Vážený pane řediteli,

Věřím, že se tímto podařilo vyjasnit pochybnosti a vyvrátit poplašné zprávy, které se v posledních dnech šíří, ohledně údajného ztížení údržby a budování vodohospodářské infrastruktury oznámením záměru o vyhlášení CHKO ev. vyhlášením CHKO Soutok. Pokud by nějaké otázky přetrvávaly, jsme připraveni k dalšímu jednání.

Děkujeme za zaslání bližších dat k infrastruktuře v majetku VaK Vaším přípisem ze dne 15. 2. 2024 Břeclav, o které jsme Vás žádali od 6. 12. 2023. Nyní budou moci být zohledněny v připravovaném plánu péče o CHKO Soutok ve stejné podrobnosti, jako v případě další vodohospodářské infrastruktury v území. V této věci uvítáme Vaši další spolupráci, aby nastavená péče co nejlépe zajišťovala ochranu a plnou údržbu vodních zdrojů a návazné infrastruktury. Děkujeme za Vaši ochotu k jednání, na němž jsme se rovněž již v prosinci dohodli, kde bychom mohli identifikovat další příležitosti pro spolupráci. Nepochybuji, že v oblasti Soutoku najdeme množství opatření se synergickým efektem ve prospěch ochrany přírody i ochrany vodních zdrojů obdobně jako v již existujících chráněných krajinných oblastech.

Pro setkání navrhujeme 1. 3. nebo 7. 3., ale přizpůsobíme se Vaším časovým možnostem. Prosim ve věci termínu kontaktovat ředitele Regionálního pracoviště AOPK ČR Ing. Stanislava Koukala (774423826).

S pozdravem

Ing. Pavel Pešout

ŘEDITEL SEKCE OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY

Na vědomí: představenstvo a dozorčí rada VaK